

دکتر علیرضا خاتونی، مریم جنت المکان

واحد توسعه تحقیقات بالینی مجتمع بیمارستانی امام رضا(ع)

بهمن ماه ۱۳۹۹

برنامه پزشک پژوهشگر
(Clinician-Scientist Program)

آئین نامه برنامه پزشکی پژوهشگر

این آئین نامه بر اساس توافق نامه مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۲۳ میان وزارت بهداشت، درمان و

آموزش پزشکی و معاونت علمی و فن آوری ریاست جمهوری و در راستای حمایت از

نخبگان پزشکی و دندانپزشکی تدوین شده است.

بالاترین فرصت تحصیلی آموزش عالی تا علاوه بر آموزش بالینی در مقاطع تخصص / فوق تخصص /

فلوشیپ، در یک زمینه خاص تحقیقاتی مربوط به رشته بالینی خود نیز آموزش دیده و به کسب مدرک

PhD نیز نائل آیند.

اعضای شورای راهبردی برنامه پزشکی پژوهشگر

معاون تحقیقات و فن آوری وزارت بهداشت (رئیس)

معاون پژوهشی و برنامه ریزی بنیاد ملی نخبگان (نایب رئیس)

مدیر کل پژوهش و آینده سازان بنیاد ملی نخبگان

معاون آموزشی وزارت بهداشت

دبیر یکی از ستاد های معاونت علمی و فن آوری ریاست جمهوری

۳ نفر از پزشکان دانشمند به انتخاب رئیس شورا

اهداف برنامه پزشکی پژوهشگر

رشد آکادمیک پزشکان و دندانپزشکان کشور

کاستن از روند مهاجرت نخبگان به خارج کشور

تعاریف و اختصارات

پزشک پژوهشگر به **پزشک متخصص بالینی** اطلاق می شود که به طور متوسط حداقل **۵۰٪** از وقت خود را صرف تحقیق نماید.

□ به داوطلبان شرکت در برنامه پزشک پژوهشگر **دستیار** گفته میشود.

ویژگی های برنامه

- کسب دانش و مهارت های بالینی و پژوهشی به طور همزمان و هدفمند در یک حیطه خاص از علم پزشکی
- برنامه پزشک پژوهشگر در مقطع جدید دانشگاهی نبوده و کاریکولوم آموزشی آن عملاً ترکیبی از محتوای دوره تخصصی یا فوق تخصص / فلوشیپ بالینی به علاوه دوره PhD by research است.
- کلیه قوانین حاکم بر آموزش دوره تخصص و یا فوق تخصص / فلوشیپ های بالینی و همچنین دوره PhD by research در برنامه پزشک پژوهش نیز اعمال می شود

ویژگی های برنامه

- پذیرش دستیاران این برنامه در قالب ظرفیت استعداد های درخشان و یا مازاد بر ظرفیت ورودی دوره های تخصصی یا فوق تخصصی در دانشگاه های کشور خواهد بود.
- شرکت در برنامه پزشک پژوهشگر برای دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی کاملاً اختیاری است.
- هیچگونه محدودیتی در نوع استخدام (پژوهشی، آموزشی و یا درمانی) برای فارغ التحصیلان برنامه پزشک پژوهشگر در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی وجود ندارد.

شرایط ورود به برنامه پزشکی پژوهشگر

□ داوطلبان بر اساس توانایی های بالقوه در رهبری (Leadership)

□ تحقیق، آموزش، نوآوری (Innovation)

□ تفکر انتقادی و تحلیلی (Analytic And Critical Thinking)

□ بصیرت علمی (vision)

□ کیفیت و کمیت بازده تحقیقاتی

□ علاقه و تعهد ملی

□ نیاز دانشگاه و مراکز تحقیقاتی

□ کیفیت پروژه مورد نظر و امکانات موجود، **برگزیده می شوند.**

شرایط احراز

- دارا بودن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی
- دارا بودن دانشنامه دکتری حرفه ای پزشکی / دندانپزشکی
- حداقل معدل ۱۶ در دوره دکترای حرفه ای پزشکی / دندانپزشکی
- شرکت در امتحان ورودی دستیاری تخصصی و یا فوق تخصصی / فلوشیپ و کسب حداقل ۹۰٪ حد نصاب رشته محل
- کسب حداقل ۵ امتیاز برجستگی علمی تحقیقاتی

کسب حداقل ۵ امتیاز برجستگی علمی تحقیقاتی

□ دارا بودن مدال المپیاد علمی دانش آموزی در رشته های شیمی، فیزیک، زیست شناسی، ریاضیات و یا کامپیوتر

(طلا= ۳ امتیاز، نقره= ۲ امتیاز، برنز= ۱ امتیاز)

□ دارا بودن مقالات تحقیقاتی به طوری که برای ۱ واحد Impact Factor مجله ۱ امتیاز داده می شود.

□ دارا بودن اختراع ثبت شده با patent بین المللی (USA/EU) (۲ امتیاز).

□ دارا بودن مدرک BA/BSc یا معادل آن (۱ امتیاز).

□ دارا بودن مدرک Mphil/MPH یا معادل آن (۲ امتیاز)

□ دارا بودن مدرک MD-PhD (۳ امتیاز).

شرایط احراز

□ حداکثر سن ۳۰ سال تمام برای افراد بدون تخصص بالینی و ۳۵ سال تمام برای متخصصین یا دستیاران بالینی دوره تخصصی / فوق تخصصی / فلوشیپ و یا دارندگان مدرک PhD

□ داوطلبان تا سقف ۴۰ سال تمام نیز قابل پذیرش می باشند به شرط آنکه به ازای هر سال سن اضافه، حداقل یک امتیاز اضافه، کسب نماید.

□ موفقیت در آزمون زبان انگلیسی

□ تحصیل در برنامه پزشکی پژوهشگر تمام وقت می باشد.

□ موفقیت در مصاحبه

تبصره

□ داوطلبانی که دارای هر دو مدرک MD و PhD هستند و در صورتی که شرایط مذکور در ماده ۳ را دارند می توانند وارد دوره آموزش تخصصی در چارچوب برنامه پزشکی پژوهشگر شوند و به مدرک تخصص بالینی در رشته ای که قبول شده اند نیز نائل آیند.

□ همچنین داوطلبانی که دارای یکی از بوردهای تخصص بالینی هستند، در صورتی که شرایط مذکور در ماده ۳ را دارند میتوانند وارد دوره فوق تخصصی / فلوشیپ در چهارچوب برنامه پزشکی پژوهشگر شوند و علاوه بر مدرک فوق تخصصی / فلوشیپ به مدرک PhD نیز نائل آیند.

تبصره

□ مشمولان طرح نیروی انسانی در صورتیکه مفاد ماده ۳ از این آیین نامه را داشته و در برنامه پزشک پژوهشگر پذیرفته شوند، در هر مقطعی از طرح که باشند می توانند با رعایت قوانین و مقررات مربوطه، از طرح نیروی انسانی **ترخیص شده** و برای شروع برنامه پزشک پژوهشگر ثبت نام نمایند.

□ اعضای هیئت علمی با مرتبه **استادیار / مربی** در مراکز تحقیقاتی و دانشگاه ها در صورت احراز شرایط ورود به برنامه پزشک پژوهشگر (ماده ۳) و **کسب مرخصی آموزشی** از موسسه کارفرما قوانین و مقررات مربوطه، میتوانند در این برنامه شرکت نمایند.

شرایط مرکز تحقیقاتی میزبان

- داشتن مجوز فعالیت از شورا گسترش دانشگاه های علوم پزشکی کشور
- دارا بودن حداقل یک استاد راهنما از اعضای هیئت علمی اصلی عضو مرکز
- داشتن فضای تحقیقاتی و امکانات آزمایشگاهی مناسب در مرکز
- انجام بخش عمده از آموزش برنامه پزشکی پژوهشگر در مرکز
- انتشار حداقل ۵۰ مقاله معتبر در مجلات ISI مرتبط با فعالیت مرکز توسط اعضای هیات علمی مرکز
- وجود ارتباطات و همکاری های بین المللی در مرکز

شرایط مرکز تحقیقاتی میزبان

تبصره ۱: در صورت لزوم و با تایید دبیرخانه شورا **محل آموزش بالینی** می تواند متفاوت از

محل انجام پروژه تحقیقاتی باشد.

تبصره ۲: ظرفیت جذب دستیار در هر مرکز بستگی به توانایی آن مرکز و اساتید راهنمای

موجود در آن مرکز داشته و با تایید شورا تعیین می شود.

شیوه انتخاب مرکز

- رئیس مرکز تحقیقاتی میزبان می‌باید با هماهنگی مدیر گروه بالینی مربوطه و تایید معاون آموزشی دانشگاه، طی نامه‌ای مدارک لازم را برای ارزیابی مرکز جهت صدور مجوز جذب دستیار پزشکی پژوهشگر به دبیرخانه شورا ارسال نماید.
- شورا بر اساس ماده ۴ این آیین نامه شرایط مرکز را بررسی نموده و در صورت احراز شرایط، نام مرکز را در فهرست مراکز میزبان می‌گنجاند.
- هر ساله یک بار فراخوان جذب دستیاران پزشکی پژوهشگر توسط دبیرخانه شورا اعلام می‌گردد. در این فراخوان فهرست مراکز تحقیقاتی که برنامه پزشکی پژوهشگر ارائه می‌کنند و ظرفیت هر مرکز پس از تصویب در شورای اعلام می‌شود.

شیوه انتخاب مرکز

□ ظرفیت هر ساله جذب برای دوره پزشکی پژوهشگر توسط شورا و بر اساس نیاز کشور و توانایی علمی

مرکز میزبان تعیین می شود، این ظرفیت همیشه کمتر از ۲/۵٪ ظرفیت کل دستیاران در رشته محل در آن سال خواهد بود.

□ داوطلب بر اساس علاقه و سوابق پژوهشی خود تقاضای ورود به برنامه را از طریق تکمیل فرم آنلاین در

سایت معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت ارسال می کند.

□ دبیرخانه شورا کلیه داوطلبانی که بر اساس این آیین نامه صلاحیت ورود به برنامه پزشکی پژوهشگر را

دارند به مراکز تحقیقاتی میزبان معرفی می کند.

شیوه انتخاب مرکز

□ زمان مصاحبه برنامه پزشک پژوهشگر پس از اعلام نتایج آزمون دستیاری، حداکثر تا ۲ ماه پس از شروع دوره سایر دستیاران هر سال خواهد بود.

شیوه انتخاب

□ کلیه داوطلبان توسط کمیته ۹ نفره پزشک پژوهشگر هر دانشگاه، از طریق مصاحبه ساختارمند انتخاب

می گردند.

شرح برنامه

- طول برنامه بر اساس دوره آموزشی دستیار حداکثر ۸ سال بوده و شامل دوره تخصص، فوق تخصص / فلوشیپ + ۳ سال محاسبه می گردد.
- طول مدت برنامه در شرایط خاص (بیماری، زایمان و وقایع غیر قابل پیش بینی)، به تشخیص شورا تا یک سال قابل تمدید می باشد.
- دستیار موظف است حداکثر تا پایان شهریور هر سال یک گزارش هزار کلمه‌ای از پیشرفت کار خود به دبیرخانه شورا ارسال کند.
- دستیاران برنامه پزشک پژوهشگر برای فارغ التحصیلی از برنامه ملزم به دریافت مدرک مورد تخصص، فوق تخصص / فلوشیپ میباشند.

شرح برنامه

- پیشرفت رضایت بخش دستیار منوط به گذراندن موفقیت آمیز مراحل آموزشی و پژوهشی، شامل امتحان ارتقاء، کسب مهارت‌های بالینی و تحقیقاتی، چاپ مقالات و گزارش سالانه دستیار و نظر استاد راهنما می باشد.
- در صورتی که دستیار ظرف حداکثر مدت مجاز تحصیل، و در موارد خاص در مدت تمدید آن، نتواند مدارک مورد انتظار را دریافت نماید، و یا پیشرفت کار او مطابق با اهداف از پیش تعیین شده و مد نظر شورا نباشد با نظر شورا به اخراج او از برنامه منجر می گردد.
- فراغت از تحصیل دستیار با رعایت مفاد این آیین نامه و با حصول موفقیت در فعالیت پژوهشی_آموزشی توسط موسسه میزبان انجام خواهد شد.

تبصره ۱: دستیارانی که در هنگام پذیرش در برنامه پزشکی پژوهشگر از موسسات علمی خارج از کشور بورس تحصیلی دریافت کرده باشند و یا در حال تحصیل در این مراکز باشند می‌توانند در صورت پذیرفته شدن در برنامه پزشکی پژوهشگر، طرح تحقیقاتی خود را با همکاری موسسه خارجی انجام دهند.

تبصره ۲: دستیاران برنامه پزشکی پژوهشگر همچون دیگر دستیاران هر ساله در امتحان ارتقا شرکت می‌کنند، اما حداقل نمره قبولی آنان بر اساس میزان آموزش بالینی که تا زمان امتحان دریافت کرده‌اند، و طبق مصوبات شورای آموزش پزشکی تراز می‌گردد (حداکثر هر دو سال یکبار باید در یک آزمون ارتقاء نمره کف قبولی مربوط به سال متناظر را کسب نمایند).

برنامه آموزشی و تحقیقاتی برنامه

- در سال اول دستیار ۹ واحد عمومی را با نظر استاد راهنما (از لحاظ ترتیب و زمان گذراندن این واحدها) می گذرانند. این واحدها عبارتند از: آمار زیستی و اپیدمیولوژی (۲ واحد)، روش تحقیق (۲ واحد)، اخلاق در پژوهش (یک واحد)، مستندسازی و گزارش نویسی و نگارش پروپوزال (۲ واحد)، مهارت های ارتباطی (۲ واحد)
- واحدهای آموزشی اختصاصی بر اساس نیاز دستیار و با نظر استاد راهنما (۹ واحد) در طول برنامه گذرانده می شود.
- الزامی است که تعداد مقالات علمی دستیار در طول برنامه، معادل سال های آموزش و در مجلات ایندکس شده ISI با $Impact\ Factor > 2$ بوده و حداقل در نیمی از این مقالات به عنوان نویسنده اول باشد.
- نظارت مستقیم بر کلیه امور آموزشی و پژوهشی دستیاران به عهده دانشکده پزشکی / دندانپزشکی میزبان می باشد.
- در برنامه ریزی مدیر گروه بالینی باید اطمینان حاصل کند که کلیه مفاد کوریکولوم رشته تخصصی / فوق تخصصی مربوطه در طول دوره دستیاری تکمیل می گردد.

شرایط استاد راهنما

□ استاد راهنما وظیفه هدایت و راهنمایی دستیار را تا پایان برنامه بر عهده دارد.

□ دستیار در صورت لزوم می تواند حداکثر ۲ استاد راهنما و سه استاد مشاور اختیار کند.

□ استفاده از اساتید راهنما و یا مشاور از دیگر موسسات داخل و یا خارج از کشور بلامانع است. با این حال حداقل یکی از اساتید راهنما می بایست از اعضای هیئت علمی اصلی (تمام وقت یا نیمه وقت) مرکز تحقیقاتی میزبان با حداقل مرتبه دانشیاری در همان موسسه باشد.

شرایط استاد راهنما

- استاد راهنما می بایست دارای حداقل ۲۰ مقاله (شامل پنج مقاله که در آن ها نفر اول و یا نویسنده مسئول باشد) ایندکس شده در نمایه نامه های بین المللی (ISI یا Pub Med) باشد، و همچنین دارای حداقل ۲۰ مطابق با نمایه بین المللی Scopus یا باشد.
- استاد راهنما بایستی سابقه نگارش پیشنهادیه تحقیقاتی، جذب بودجه، اجرای طرح و نظارت بر رساله فوق لیسانس و یا دکترا به عنوان استاد راهنما داشته باشد.
- کلیه وظایف استاد راهنما مطابق با ضوابط مصوبه در دوره PhD by Research می باشد. ضروری است مشکلات احتمالی که منجر به اطاله دوره دستیار می گردد، در اسرع وقت به دبیرخانه شورا گزارش شود.

تدوین پایان نامه

□ دستیار در سال اول برنامه ملزم به انتخاب موضوع پایان نامه، انجام مطالعات مقدماتی و نگارش پروپوزال می باشد.

□ ضوابط مربوط به تدوین پایان نامه پزشک پژوهشگر مطابق با ضوابط مندرج در دوره Phd By Research میباشد.

□ موضوع پایان نامه باید منطبق با رسالت مرکز تحقیقاتی میزبان، تخصص استاد راهنما، علاقه دستیار و ترجیحاً در جهت حل مسائل و نیازهای نظام سلامت بر اساس تشخیص شورا باشد.

تدوین پایان نامه

□ رساله تحقیقاتی حداقل در سال سوم و حداکثر یک سال قبل از اتمام برنامه پزشکی پژوهشگر می باید جهت دفاع به دانشکده میزبان ارسال گردد.

□ طرح تحقیقاتی مصوب و ثبت موضوع پایان نامه دستیار در مرکز میزبان می باید به اطلاع دبیرخانه شورا برسد.

تسهیلات

- پذیرفته شدگان به طور خودکار در فهرست بنیاد ملی نخبگان قرار گرفته و از مزایای مربوط به دوره سربازی، وام مسکن، وام ازدواج و غیره استفاده خواهند کرد.
- کلیه هزینه های مربوط به برنامه پزشکی پژوهشگر همچون بودجه تحقیقاتی، سفر، آموزش در خارج از کشور، حقوق ماهانه و غیره مستقیماً هر ۶ ماه به حساب مرکز تحقیقاتی میزبان واریز میگردد.
- دستیاران هزینه حداکثر سالانه یک سفر خارج از کشور جهت شرکت در کنفرانس های معتبر بین المللی (در صورت ارائه مقاله) را دریافت می کنند.
- دستیاران در طول برنامه ماهانه معادل حقوق و مزایای مربی و یا استادیار تمام وقت جغرافیایی را (در صورت داشتن PhD یا بورس تخصصی) از مرکز تحقیقاتی دانشگاه میزبان دریافت می کنند.

تسهیلات

□ ده درصد از کل بودجه تحقیقاتی هر دستیار برنامه پزشکی پژوهشگر از طریق مرکز تحقیقاتی میزبان در اختیار مدیر گروه بالینی میزبان قرار داده شده تا در جهت ارتقاء کمیت و کیفیت آموزش هزینه شود.

□ طول برنامه پزشکی پژوهشگر با رعایت مقررات و قوانین مربوطه به عنوان سوابق علمی جهت ارتقاء رتبه دانشگاهی به شمار می آید.

□ کلیه تعهدات خدمت پذیرفته شدگان برنامه پزشکی پژوهشگر (شامل طرح نیروی انسانی)، پس از فارغ التحصیلی آنان از برنامه پزشکی پژوهشگر و در مراکز تحقیقاتی برتر کشور به عنوان اعضای هیات علمی انجام می پذیرد.

داوطلبین بورسیه موسسات غیردولتی و شعب بین الملل دانشگاه ها

□ مراکز مجری برنامه های پزشکی پژوهشگر می توانند پس از تصویب در شورا، به تعداد کل پذیرش خود اضافه نمایند.

سایر مقررات

□ حمایت از پذیرفته شدگان برنامه پزشکی پژوهشگر

□ تغییر مرکز میزبان طرح تحقیقاتی و استاد راهنما بر اساس تقاضای کتبی دستیار، در صورت وجود دلیل موجه (عدم وجود استاد راهنما، امکانات لازم و یا تخطی موسسه میزبان از برنامه آموزشی تحقیقاتی) با تایید دبیرخانه شورا، فقط برای یکبار در طول برنامه امکان پذیر است.

سایر مقررات

□ دستیار می تواند **حداکثر ۲۵ درصد** از برنامه خود را جهت تحقیق و یا آموزش بالینی با تایید استاد راهنمای اول و دبیرخانه شورا در موسسات دیگر علمی در **داخل و یا خارج از کشور** طی کند.

▶ تبصره ۱: به طور معمول اخذ مرخصی تحصیلی در **نیمسال اول تحصیلی** مجاز نیست اما در موارد استثنایی با درخواست رئیس مرکز تحقیقات و تایید دبیرخانه شورا امکان پذیر است.

▶ تبصره ۲: مدت مرخصی تحصیلی بر اساس قوانین دستیاری

امید آن است که دانش آموختگان این برنامه گام های مهمی در جهت
خود کفایی کشور، حل مشکلات سلامت، توسعه پایدار، گسترش
مرزهای دانش و ارتقاء سطح کیفی دانشگاه ها بردارند.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه
معاونت تحقیقات و فناوری

راهنمای برنامه

پزشکی پژوهشگر

داوطلبان گرامی می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به پورتال معاونت

تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه آدرس الکترونیکی

مراجعه و آئین نامه مربوطه را <http://www.vc-research.kums.ac.ir>

بدقت مطالعه نمایند

شماره تلفن ۰۲۸۲۳۸۳۹۰ آماده پاسخگویی به داوطلبان گرامی می باشد.

با تشکر از حسن توجه شما

